

Univerzita Hradec Králové
Filozofická fakulta
Katedra sociologie

Posudek vedoucího bakalářské práce

Jméno autora	Klára Szabényiová
Název práce	Hodnotové orientace a životní cíle dospívajících dívek
Studijní obor	Sociologie obecná a empirická
Vedoucí práce (jméno a příjmení s tituly, pracoviště)	doc. Mgr. Ján Bunčák, CSc. Katedra sociologie, Filozofická fakulta UHK
Oponent práce (jméno a příjmení s tituly, pracoviště)	Mgr. Petra Tlčimuková, Ph.D. Katedra sociologie, Filozofická fakulta UHK
Rok obhajoby	2021

Hodnocení cíle/ů práce

(charakteristika cíle, způsob jeho stanovení, užitečnost cíle, slovně)

Porovnání hodnotových orientací a životních cílů nejstarší a nejmladší generace žen je jedním z prostředků dokumentování sociálních změn za posledních 70 let. Takto stanovený cíl přináší základní poznatky o dynamice sociálních změn.

Hodnocení obsahové stránky práce

<i>Užití zásadní odborné literatury a zdrojů</i>	ano		
<i>Přiměřená odborná terminologie práce</i>	ano		
<i>Vhodně zvolená metodologie</i>	ano		
<i>Práce s výzkumnými otázkami</i>	ano		
<i>Adekvátní průběh analýzy dat</i>	ano		
<i>Splnění deklarovaného cíle/cílů práce</i>	ano		

Hodnocení formálních kritérií práce

<i>Stylistická úroveň práce</i>		s výhradami	
<i>Pravopis a gramatika</i>			
<i>Vhodná grafická úprava stránkování a textu</i>	dobrá		
<i>Zpracování tabulek, obrázků, příloh</i>	dobré		

Zásadní připomínky k obsahové úrovni práce

V teoretické části autorka práce uvádí souhrn aktuálních teoretických východisek z oblasti teorie hodnot, Shaloma H. Schwartze a Roberta F. Ingleharta a východisek feministické sociologie včetně náčrtu genderového přístupu k problematice porovnávání postojů a orientací mužů a žen. Nad rámec zadání těmito teoretickými hledisky rozšiřuje cíl své práce o

další dimenzi – porovnání postojů žen s postoji mužů. Genderovou dimenzi následně sleduje v empirické části, která je založena na sekundární analýze dat z reprezentativního vzorku populace ČR. Vlastní analýza dat je provedena pečlivě a korektně v pomoci programu SPSS. Dvě teoretické a na ně navazující analytické dimenze: 1. Feministická (rozdíly mezi muži a ženami) a 2. Hodnotová (rozdíly mezi postoji mladší a starší generace žen) jsou velmi náročné z hlediska teoretické reflexe. Studentka tím staví do těžké pozice i vedoucího, který má posoudit a ohodnotit výsledek práce. Potíž je v tom, že takto formulovaný cíl a zaměření práce může obstát i jako téma magisterské nebo i doktorské práce. Jak tedy hodnotit téma s cíli přijatelnými pro vyšší akademickou úroveň, když je zpracovala studentka absolvující základní stupeň univerzitního vzdělání?

Musím konstatovat, že základní požadavky na bakalářskou práci splnila studentka velmi dobře: prokázala schopnost najít základní teoretické souvislosti výzkumného problému, nastudovala potřebnou literaturu a provedla shrnutí základních teoretických tvrzení. V analytické části prokázala schopnost správně analyzovat základními statistickými metodami kvantitativní data. Při vyvozování závěrů z provedené statistické analýzy si uvědomovala důležitost provázání svých zjištění s teoretickými východisky a pokusila se o takové provázání. Tím naplnila požadavky, které jsou kladeny na bakalářskou práci a zaslouží si za ní uznání.

Nedostatky práce vyplývají se složitosti zvoleného přístupu, který přesahuje možnosti studenta bakalářského stupně, na které chci upozornit. Pojednání o teoriích hodnot autorka završuje teoriemi Schwartze a Ingleharta, měla tedy v závěrech navázat právě na ně, například vybrat některou skupinu hodnot (úspěch, bezpečí, konformitu, tradice) a přiřadit ji k analyzovaným názorům na rodinné role. Na genderový přístup šlo navázat zjištěnými rozdíly v názorech na role mužů a žen v rodině.

Nedostatkem je i přímé přebírání interpretací amerických feministek. Návrat žen do domácnosti v období blahobytu po 2. světové válce byl charakteristický pro americkou společnost, situace ve střední Evropě v zemích „sovětského bloku“ byla diametrálně odlišná, ženy nebyly „nahnány do domácností“, jako píše na str.52, ale byly doslova „nahnány do zaměstnání“ – symbolicky jako traktoristky a soustružnice ve fabrikách. Tento historický rozdíl trvale ovlivňuje rozdíl mezi „východním“ a „západním“ feminizmem, o kterém psala nedávno zesnulá J. Šíková.

Zásadní připomínky k formální úrovni

V práci jsou překlepy (str. 37, Ženy z obou generací – ne pohlaví – mají ...) a nesprávné slovní vazby, skloňování, které naznačují problém s ovládnutím češtiny.

Otázky k obhajobě práce

Vysvětlíte pojem postoj a způsoby, kterými je spojen se sociálními hodnotami.
Vysvětlíte, jak gender ovlivňuje názory.

Stručné slovní hodnocení (dle uvážení posuzovatele)¹

Téma i specifika řešení byly mimořádně náročné.

Výsledné hodnocení práce

Navržené hodnocení

„B“

datum a místo

podpis autora posudku

---

¹ Např. náročnost tématu, specifika řešení, samostatnost nebo invence studenta, co jsou hlavní klady, nedostatky práce, případně jaký je přínos, nebo využitelnost práce, navrhovaná doporučení k možnému zužitkování práce; zejména však návrh řešení pro případ nedoporučujícího posudku: a) upřesnit, doplnit nebo rozvést stanovenou pasáž, b) opravit, přepracovat stanovenou pasáž, c) přepracovat celou práci na zadané téma, d) vypracovat novou práci na nové téma.